

Prof.dr. Paul Brand, Begeleiding van levenslang zieke kinderen: nieuwe vaardigheden voor de (kinder)arts.

Prof.dr. Paul Brand is kinderarts op de Amalia-kinderafdeling van de Isala-klinieken in Zwolle en hoogleraar klinisch onderwijs aan het Universitair Medisch Centrum Groningen. Hij is ook bekend van zijn roman 'De stoel van God', over een kind met cystic fibrosis, dat uiteindelijk door euthanasie overlijdt.

Uit de lezing van Annet Weijers kan ik het belang van eerlijk zijn bevestigen. Door eerlijkheid te omzeilen, verspeel je de kans een goede relatie met het kind op te bouwen. Ook is het goed, zoals Annet zei, een stukje van jezelf in het contact met het kind te leggen. Mijn emotie moet natuurlijk niet op de voorgrond staan, want dan zou het goede zorg in de weg kunnen staan, maar het tonen van emoties is door ouders van kinderen nog nooit bestraft in mijn praktijk. Wat dat betreft is het jammer dat artsen nog worden opgeleid met het idee dat ze te allen tijde een zekere 'professionele distantie' in acht moeten nemen.

Er is veel onderzoek gedaan naar de ervaringen van kinderen die in feite, door hun chronische ziekte, levenslang hebben gekregen. Er zijn focusgroepen gehouden met ouders van hen. Iets wat sterk naar voren kwam uit interviews met ouders van astma-patiëntjes was: we willen wat medische zorg en begeleiding betreft een partnerschap aangaan met de arts. Met andere woorden: we willen geen arts die alleen maar medicijnen voorschrijft, we willen een arts die met ons bespreekt wat het beste is voor ons kind. De tijd dat de relatie tussen de arts aan de ene kant, en het kind en de ouders aan de andere kant, gekenmerkt werd door eenrichtingsverkeer is voorbij. Er is de noodzaak tot een dialoog. In die dialoog moet er over en weer respect bestaan voor elkaar.

Er is rond de eeuwwisseling onderzoek verricht naar de vraag waaraan de arts van de toekomst zou moeten voldoen. Dat het om meer dan medische kennis moet gaan is erg duidelijk. Hij moet onder meer goed kunnen communiceren, en moet goed kunnen samenwerken: dat waren twee belangrijke uitkomsten. Het goede nieuws is dat artsen kunnen leren goed te communiceren. Met andere woorden: communicatieve vaardigheden zijn te trainen. Er is in artsenopleidingen al meer aandacht voor communicatie, maar het vraagt om voortdurende oefening. Wat dat betreft valt er in de gezondheidszorg nog veel te leren en te trainen.